

La renovada majoria del Partit Republicà a les dues cambres del Congrés i les investigacions derivades dels escàndols del primer mandat de Bill Clinton dificultaran la gestió del reelegit president demòcrata.

Clinton II: com farà el pont al segle XXI?

Bill Clinton va guanyar les eleccions el 1992 després d'una campanya a favor d'ambiciosos i costoses iniciatives com el pla d'assegurança mèdica universal i mesures per estimular l'economia i crear llocs de treball. Aquests projectes, lleials a l'ideari tradicional del Partit Demòcrata d'augmentar el protagonisme del govern en l'economia, van estavellar-se contra un mur d'oposició política i social. Però la contrarevolució conservadora, encapçalada pel president de la Cambra de Representants Newt Gingrich arran de la victòria del Partit Republicà a les eleccions legislatives de 1994, fou un estrepitós fracàs. L'excessiu zel dels republicans per reduir el paper i les prestacions de l'estat els convertí en uns desprietats als ulls de l'opinió pública. Clinton fou més ràpid a l'hora de comprendre la lliçó i es col·locà magistralment al centre de l'espectre polític. Fou reelegit el 5 de novembre mercès a la prosperitat econòmica i perquè va saber apropiarse de molts dels posicionaments polítics dels republicans. Però ara que ja no ha de preocupar-se per la reelecció, com actuarà Clinton?

Decàleg per a la classe mitjana. En lloc d'oferir grans visions enlluernadores sobre el futur, el candidat Clinton de 1996 ha adreçat tot un seguit de modestes propostes a la classe mitjana. Es tracta de concedir avantatges fiscals per a facilitar l'accés dels fills a l'educació universitària, de

controlar un xic més la venda d'armes de foc, de restringir la publicitat de tabac o d'instal·lar xips als televisors per impedir que els nens vegin programes amb continguts violents. A més, Clinton pretén estendre l'assegurança sanitària a alguns grups de la població i suavitzar elements de la nova llei que regula el pro-

Clinton ha fonamentat el seu triomf en un seguit de modestes propostes per a la classe mitjana nord-americana.

grama d'ajuda als pobres (el Welfare). Tot i que aquestes iniciatives segurament no toparan amb l'oposició d'un Congrés republicà conscient dels seus excessos passats, no atorgaran a Clinton el lloc a la història que tant anhelava.

De fet, Clinton vol ser recordat com el president que promogué i consolidà la competitivitat de les empreses i treballadors nord-americans en el context de la creixent globalització de l'economia. Per a aconseguir-ho té un doble repte: reforçar els tractats de lliure comerç ja signats —com la NAFTA amb Mèxic i el Canadà—

i millorar la qualitat de l'educació de les escoles públiques nord-americanes. El tercer estudi internacional sobre matemàtiques, recentment fet públic, situà els alumnes dels Estats Units en el lloc 29, d'un total de 41 països. Durant el seu segon mandat, Clinton vol augmentar les ajudes a l'educació pública, i s'ha compromès a aconseguir que totes les escoles tinguin accés a l'Internet abans de l'any 2000.

Un dels símptomes més paradigmàtics de la conversió ideològica de Bill Clinton és la seva defensa d'un pressupost equilibrat, un dels estendards tradicionals del Partit Republicà. En efecte, ara, el president i la majoria republicana en el Congrés comparteixen l'objectiu d'un pressupost equilibrat i d'una reducció del deute global, però difereixen quant a la manera d'aconseguir-ho. Un dels grans èxits de Clinton és haver reduït el dèficit pressupostari anual de 290.000 milions de dòlars el 1992 a 107.000 milions el 1996. Ara bé, la pujada d'impostos i el creixement econòmic han representat un paper decisiu en aquesta millora. Un nou increment dels impostos està exclòs, i la conjuntura econòmica no sempre serà tan idíl·lica. Així doncs, una reducció addicional del dèficit requerirà sacrificis, que en llenguatge polític nord-americà significa retallades en els programes federals d'assistència sanitària als jubilats (Medicare) i als més pobres (Medicaid), de pensions (Social Se-

Bill Clinton. Ha assumit la defensa d'un pressupost equilibrat, un dels tradicionals estàndards del Partit Republicà.

Republicans: Desunits sempre serem vençuts

Les eleccions de novembre haurien pogut ser pitjors per al Partit Republicà. La desfeta de Bob Dole estava cantada, però la incertesa envoltava els resultats de les curses al Senat i a la Cambra de Representants. Finalment, Gingrich i la majoria de congressistes integrants de la formada conservadora de 1994 tornaran a ocupar els seus escons. Als votants americans no els agrada Gingrich i la seva tropa, però tampoc no es refien de la maduresa política de Clinton.

El Partit Republicà s'equivocaria si interpretés el seu èxit a mantenir el control de les dues cambres del Congrés com una victòria. Fou més aviat el resultat del desig dels nord-americans de no donar excessiu poder a Clinton.

Malauradament pels republicans, les seves perspectives no són bones. El Partit de la Reforma de Ross Perot li ha xuclat vots pel centre de l'espectre polític, i el milionari texà no sembla tenir cap intenció d'abandonar la política. A més, els diversos sectors que integren el partit són massa heterogenis, circumstància que impedeix l'elaboració

d'un missatge coherent. Al Partit conviuen polítiques que no tenen res en comú. El governador de Carolina del Sud, David Beasley, encara fa onejar la bandera de la Confederació—sinònim d'esclavisme per a molts nord-americans—al damunt del Capitoli del seu estat. D'altra banda, Christine Todd Whitman, que és la governadora de Nova Jersey, és partidària de l'avortament.

L'ala conservadora-evangelista del Partit Republicà, representada pel telepredicador Pat Robertson i senadors i governadors provinents del Sud, s'oposa a l'avortament i a qualsevol tipus de control en la venda d'armes i propugnen la pregària a les escoles públiques. Aquest sector no és majoritari, però els líders no poden actuar sense el seu consentiment. Bona prova és que Dole s'assegurà el suport de Robertson per al seu candidat a vice-president—Jack Kemp—abans de fer pública la decisió.

La reducció d'impostos és un dels pocs temes sobre els quals existeix unanimitat dintre del Partit. D'altra banda, l'enfrontament en relació als afers so-

cials és absolut: avortament, control d'armes, quotes per a la contractació de minories, immigració i molts altres temes impedeixen el consens. Adhuc en política exterior, els republicans s'han escindit en una ala aïllacionista—representada per Pat Buchanan—i una altra partidària de mantenir la presència dels EUA més enllà de les seves fronteres.

Considerant aquestes discrepàncies, serà complicat que els republicans trobin un líder capaç d'arrabassar la Casa Blanca als demòcrates l'any 2000. Si durant el segon mandat de Clinton continuen els nivells baixos d'inflació, d'atur i de tipus d'interès, el vice-president Al Gore serà difícil de batre (amb tota probabilitat es presentarà a les eleccions de l'any 2000). Però hi ha un home al Partit Republicà capaç de recuperrar el vot de les dones i de les minories. Es tracta de l'ex-cap de l'Estat Major de l'Exèrcit Colin Powell. Es afro-americà, popular i defensa posicions de centre. Sembla el candidat ideal, però aquest any no s'ha decidit a presentar-se. Potser el 2000? A. M.

Tot fa preveure que les escasses prestacions socials existents als Estats Units no s'escurçaran. Tanmateix, Clinton no gosarà posar en marxa el tipus de programes socials afavorits per l'ala esquerrana del seu partit.

curity) i d'ajuda als pobres (Welfare). Els republicans ja es van picar els dits quan pretengueren sanear les finances a base de reduir l'abast d'aquests programes, que són una versió aigualida de l'estat del benestar europeu, així

doncs deixaran la iniciativa al president.

Sobreviuran les ajudes socials? Clinton vol modificar la dura llei del Welfare, que actualment estipula la pèrdua de lesaju-

des per als que no acceptin ofertes de treball; proposa mesures correctores per protegir els més dèbils i els estrangers residents. L'explosió de costos de l'assistència mèdica als jubilats (Medicare) s'intentarà controlar mitjançant una comissió integrada per demòcrates i republicans, amb l'objectiu de fonamentar les fonts financeres del programa. Tot fa preveure, doncs, que les escasses prestacions socials existents als Estats Units no s'escurçaran. Ans al contrari, Clinton promourà l'adopció de mesures limitades com l'ampliació de la baixa laboral en cas de naixement o malaltia dels fills. Tanmateix, no gosarà posar en marxa el tipus de programes socials afavorits per l'ala esquerrana del Partit Demòcrata i per la seva dona, Hillary, com sigui que el Congrés els blocaria. Al Senat, els republicans, que compten amb 55 escons enfront dels 45 del Partit Demòcrata, només necessitaran una dotzena de vots demòcrates per poder fins i tot anul·lar un vet presidencial.

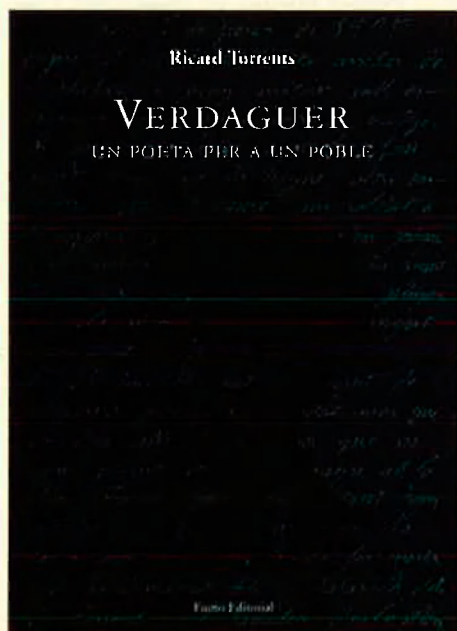
Entesa amb Xina. El nou equip del president és més centrista i inclou més independents i republicans. Erskine Bowles, un banquer de Carolina del Nord, ocuparà el poderós càrrec de cap de gabinet.

Pel que fa als afers estrangers, Clinton donarà l'empenta decisiva a l'ampliació de l'OTAN, s'esforçarà a negociar acords comercials amb la Xina i enviarà soldats americans en missions de combat únicament en casos d'amenaça als interessos estratègics o econòmics dels Estats Units.

Les investigacions derivades dels nombrosos escàndols i irregularitats protagonitzades per alts càrrecs de l'administració Clinton continuaran provocant bastants maldecaps al president. Clinton vol que s'aprovi un pressupost equilibrat. El darrer president a aconseguir-ho fou Richard Nixon el 1969. Cal esperar que aquest sigui l'únic paral·lelisme entre les administracions de Nixon i de Clinton.

Alexandre Muns

Eumo Editorial

VERDAGUER UN POETA PER A UN POBLE

Ricard Torrents

Exposa la vida i l'obra del gran poeta com un tot indissoluble. Inclou valuosos documents gràfics, una extensa cronologia, quaranta textos on el poeta parla sobre ell mateix i un repertori de referències que constitueixen una guia indispensable per a ampliar l'estudi de Verdaguer.